

Rok 1976

Predslov

XV. zjazd KSČ a zjazd KSS vytýčili v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja spoločnosti v rokoch 6. päťročnice náročné úlohy v oblasti národného hospodárstva a pri zvyšovaní životnej úrovne obyvateľstva,

Hospodársky program vytýčený XV. Zjazdom KSČ je potrebné chápať a riadiť v celom spoločenskom dosahu nášho obyvateľstva za uplatnenie všetkých tvorivých síl a schopnosti spoločnosti v záujme zvyšovania životnej úrovne všetkých občanov. Je to dôležitá úloha, ktorá sa týka oblasti výroby a v jej nadstavbe v štátnych a hospodárskych orgánoch i národných výkonov a vôbec každého občana našej spoločnosti.

Rok 1976 sa vyznačoval zvýšenou iniciatívou občanov a všetkých pracujúcich na počesť XV. Zjazdu KSČ a volieb zástupcov do národných výborov všetkých stupňov.

Obyvateľstvo

Počet žijúcich obyvateľov ku koncu roka 1976 činil 4 260, z toho Nezbudská Lúčka 674 obyvateľov.

Prírastok bol zaznamenaný prisťahovaním v počte 13 a z prirodzeného prírastku v počte 39 občanov.

Počet narodených detí 71, z toho chlapcov 26 a dievčat 35.

Počet zomretých detí a občanov 32, z toho mužov 17 a žien 15.

V roku 1976 bolo v matričnom obvode vo Varíne uzavretých 59 manželstiev. Bez cirkevného obradu bolo uzavretých 5 sobášov. Občianske sobáše boli prevádzané na veľmi dobrej úrovni. Z počtu narodených detí bolo uvítaných do života funkcionárom MNV a členmi ZPOZU 42 detí. Z toho len 1 dieťa bolo uvítané občianskym aktom. Uvítanie bolo prevádzané štvrtročne. Rozlúčka so zomretými občanmi bolo prevádzané miestnym rozhlasom s vylučovaním smútočným chorálom a s oboznámením ich životopisu, v niekoľkých prípadoch bola rozlúčka prevedená na cintoríne.

V roku 1976 boli prevedené 3 zlaté a 3 strieborné sviatky. Pre jubilantov žiakmi ZDŠ bol prednesený kultúrny program a odovzdané upomienkové darčeky menované MNV vo Varíne. ZPOZ v spolupráci so ZDŠ Varín uskutočnil slávnostné skladanie sľubu pionierov v počte 57 na Námestí vo Varíne. Tejto akcie sa zúčastnili i pionieri z okolitých obcí a bralo na ňom pomerne veľa občanov.

V mesiaci marci a septembri bola prevedená rozlúčka s brancami odchádzajúcich na základnú vojenskú slúžku. Čerpanie finančných prostriedkov pre činnosť ZPOZU za rok 1976 bolo 10 300 Kčs.

Politický a verejný život

V systéme zastupiteľských zborov národnými výbory predstavujú orgány jednotnej štátnej moci a správy, v územných obvodech obcí, okresov a krajov.

Národné výbory strážia verejné záujmy občanov k čomu využívajú svoje funkcie a právomoci na ich ochranu a uplatňovanie. V oblasti ekonomiky národné výbory spravujú značnú časť hospodárskej činnosti a finančnej správy štátu.

V roku 1976 vstúpil náš MNV do posledného volebného obdobia a prvého roku šiesteho päťročného plánu. Bol to rok dôležitých politických udalostí ako konanie XV. Zjazdu KSČ a volieb do národných výborov a zastupiteľských zborov.

V predvolebnej aktivite naším občanom boli podrobne predkladané účty za posledné volebné obdobie, boli oboznamovaní hlavne zo splnením úloh z volebného programu.

V rámci našej obce, zásluhou prijatých opatrení boli dosiahnuté dobré pozitívne výsledky a plnenie volebného programu sa stalo prvoradou úlohou našich občanov. Medzi najlepších aktivistov z radou poslancov je potrebné spomenúť Fogadu Štefana, Trojana Františka, Beniača

Pavla, Chalupianskú Margitu, Boku Jozefa, Bugáňa Júliusa, Akantisa Emila, Androviča Ivana, Mojška Kovola, ktorí sa najviac pričínili o dobré výsledky práce MNV.

Plán práce rady a pléna MNV bol zameraný na splnenie úloh zveľadenia a výstavby obce. Dobrými pomocníkmi v práci MNV boli jednotlivé komisie MNV a spoločenské organizácie slúčené v MV NF, z ktorých si zaslúžia pozornosť členovia týchto ZO, Bohová Margita, Povrazníková Marta, Blahová Cecília, Bárdy Jozef, Akantis Anton, Cvacho Peter, Akantis Pavol a ďalší.

Poslednou záväznou politickou udalosťou v roku 1976 boli voľby do národných výborov a zastupiteľských zborov. Voľby boli najvýznamnejšou vnútropolitickou udalosťou v živote našej krajiny po XV. Zjazde KSČ. Naši občania na rôznych zasadnutiach a verejných členských schôdzach strany, svojimi pripomienkami zhodnocovali iniciatívu poslancov ich angažovanosť pre spoločnú prácu. Najlepších a osvedčených znova navrhli pre budúce volebné obdobie.

Vo voľbách do MNV bolo zvolených 35 poslancov, z toho 17 poslancov bolo navrhnutých a zvolených zo starých osvedčených funkcionárov, z čoho vidieť, že naši občania skutočne podrobne zhodnotili ich doterajšiu prácu a pre budúce obdobie plne im vložili dôveru pre poslancovú prácu.

Novozvolení poslanci MNV

Akantis Emil, Tretina Peter, Boková Elena, Bugáň Július, Chalupianska Irena, Boková Margita, Boka Jozef, Štefániková Anna, Staník Jozef, Ing. Kováč Václav, Fogada Štefan, Androvič Ivan, Ing. Guga Imrich, Ing. Prehopová Eva, Gábor Miroslav, Muráriková Nadežda, Bárdy Jozef, Rozmberg Ján, Malik Cyril, Piš Rudolf, Panáček Alexander, Samec Rudolf, Loderer Ján, Duračka Pavol, Cvacho Stanislav, Takáč Ľudovít, Bugáň Viliam, Mucha Anton, Ružičková Valéria, Trojan František, Okruhlicová Pavla, Beniač Pavol, Tichý Ľudovít, Mojšek Karol, Samcová Štefánia

Ustanovujúce plenárne zasadnutie MNV sa konalo dňa 17. 11. 196 v zasadačke budovy TJ OKS Varín.

Predseda s. Mucha Anton vyzval prítomných aby povstali a vypočuli slenie sluhu poslanca MNV a to potvrdili slovami „To sľubujem“.

Poslankyňa s. Chalupianska Irena v mene poslancov predniesla bez sľubu tohto znenia.

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný ČSSR a veci socializmu. Budem dbať na vôľu a záujmy ľudu, spravovať sa Ústavou a ostatnými zákonmi republiky a pracovať pre to, aby sa uvádzali do života.“

Plenárne zasadnutie MNV schválilo nasledovných poslancov do funkcie MNV.

Poslanca s. Androviča Ivana za predsedu MNV

Poslanca s. Boku Jozefa za podpredsedu MNV

Poslanca s. Mojška Karola za tajomníka MNV

V ďalšom rokovaní novozvolení predseda MNV s. Androvič navrhol 9 členov rady MNV, ktorí boli plénom MNV jednohlasne zvolení: s. Androvič Ivan, s. Boka Jozef, s. Mojšek Karol, s. Bugáň Július, s. Loderer Ján, s. Ing. Guga Imrich, s. Fogada Štefan, s. Okruhlicová Pavla, s. Chalupianska Irena. Náhradníci: s. Ing. Kováč Václav, s. Tichý Ľudovít.

Súdnik predseda MNV navrhol za predsedu občianskeho výboru pre časť obce Nezbudská Lúčka s. Loderera Jána, ktorý bol plénom MNV jednohlasne zvolený.

V ďalšom bode s. predseda navrhol zriadiť 8 komisií pri MNV vo Varíne, ktorí boli plénom MNV jednohlasne zvolení.

1. Komisia na ochranu verejného poriadku	predseda	s. Trojan Fr.
2. Komisia pre mládež a tel. výchovu	predseda	s. Panáček Al.
3. Komisia finančná	predseda	s. Fogada Št.
4. Komisia miest. hospodárstva a bytová	predseda	s. Beniač P.
5. Komisia plánovacia a výstavby	predseda	s. Molik C.

6. Komisia školstva a kultúry	predseda	s. Boková M.
7. Komisia soc. zabezpečenia a zdravotná	predseda	s. Samcová Št.
8. Komisia obchodu a cestov. ruchu	predseda	s. Bugáň V.

V ďalšom bode vystúpil novozvolený predseda k úlohám MNV pre nové volebné obdobie. Vo svojom referáte sa predom poďakoval za dôveru, ktorá mu bola zverená tak dôležitej funkcií predsedu obce. Ďalej hovoril k úlohám, ktoré čakajú všetkých pri realizovaní volebného programu, hlavne na poli výstavby materskej škôlky, detských jasí, vodovodu, plynovodu obce a IBV.

V diskusií vystúpil za ONV v Žiline odbor výstavby s. Ovási a aktivista OV KSS s. Grámer, ktorí kladne zhodnotili nový volebný program, v ktorom sú zakotvené pre obec Varín, veľmi dôležité a potrebné akcie a že ako zástupcovia ONV a OV KSS budú nápomocní pri jeho realizovaní.

Na záver rokovania pléna MNV bolo prijaté uznesenie na splnenie úloh. Po vyčerpaní programu s. predseda Androvič sa poďakoval prítomným zástupcom vyšších orgánov, miestnych závodov a spoločenských organizácií a plenárne zasadnutie ukončil.

Plenárne zasadnutie bolo ukončené „Piesňou práce“.

Služby obyvateľstva

Podnik OKS vo Varíne plne zabezpečil služby pre obyvateľstvo. Vo výkonoch dosiahol veľmi dobrých hospodárskych výsledkov v hlavných ukazovateľov plánu.

Ukazovateľ	Plan v tis. Kčs	Plnenie	% plnenia
Tržby celkom	11 300,00	11 486,00	101,60
Služby a práce	3 300,00	3 886,00	117,80
Tržby od obyvat.	3 300,00	3 594,00	108,90
Počet pracovníkov	120	120	100,00
z toho žien	42	42	100,00
Priem. mes. zár.	2 194,00	2 200,00	102,90
Počet učňov	14	14	100,00

Dobrých výsledkov u tržieb pre obyvateľstvo bolo dosiahnuté u prevádzky chemická čistiareň a práčovňa. Za kvalitné a včasné prevádzanie prác bola vystavená plná spokojnosť zo strany obyvateľstva. Prírastok v tržbách v porovnaní s rokom 1975 bol dosiahnutý na 128,8% plnenia. Na úseku investícií pre zlepšenie služieb obyvateľstva bola zabezpečená dokumentácia na výstavbu zámočnickej dielne v skladových objektoch vo Varíne – Kamence.

Generálne oprava budovy starej pošty pre účely zriadenia pánskeho a dámskeho krajčírstva, rádio opravovne, telev. služby a fotoateliéru.

Rok 1976 sa vyznačoval zvýšenou iniciatívou pracujúcich OKS, ktorí na počesť XV. Zjazdu KSC prijali hodnotné socialistické záväzky, ktoré boli splnené zvýšenou iniciatívou pracujúcich celého podniku.

Poľnohospodárstvo

Pre poľnohospodárov zo základnej smernice tejto päťročnice vyplynulo ďalší rozvoj poľnohospodárstva na úseku koncentrácie a špecializácie výroby. V podmienkach nášho JRD bola smernica rozpracovaná a jej realizačný program plne zaisťoval výrobné úlohy.

V roku 1976 bol zaznamenaný značný úbytok pôdneho fondu pod výstavbu rodinných domov na konci Záhumnie a pod výstavbu lano pásu TŽ VOSR Vápenka Varín.

Priebeh jarných prác vzhľadom na priaznivé počasie bolo prevedené v rekordnom čase za 16. pracovných dní.

Pri celkovom hodnotení, rok 1976 bol priaznivý, čo malo priamu súvislosť, že plán v rastlinnej a živočíšnej výrobe bol prekročený. V tomto roku bola dosiahnutá najvyššia dojivosť 2 938 litrov mlieka na dojniciu po dobu pôsobnosti JRD od jeho založenia.

V roku 1976 boli dosiahnuté ha výnosy v g.

Rastlinná výroba	Plán	Plnenie
Pšenica	33	39,70
Jačmeň	30	33,20
Zemiaky	126	220,50
Seno	106	121,00

Živočíšna výroba v ks	Plán	Plnenie
Hov. dobytok	430	406
Kravy	220	224
Ošípan	578	615
Ovce bahnice	325	337
Lane	3	3

Produkcia – výroba	Plán	Plnenie
Mlieko (tis. litrov)	557	591
Syr (g)	63	57
Vlna	13	14
Mäso spolu	524	543

Priemysel a obchod

Miestne závody splnili a prekročili úlohy vykonávacieho plánu. Zvlášť dobrých výsledkov bolo dosiahnuté v TŽ – Vápenka Varín vo výrobe vápna v mletom prevedení pre stavebníctvo.

Na úseku investičnej výstavby miestnych závodoch sa pokračovalo vo výstavbe započatých akciách z roku 1975.

Novozapočaté akcie výstavby:

Výstavba skladového hospodárstva vo Vápenke

Výstavba odhliňovacej linky (myčka vápenca) pri rieke Váh

60 budovy OKS č. p. 91 na vylepšenie služieb obyvateľstva

Služby pre obyvateľstvo sú poskytované v 29 prevádzkach, z celkovým počtom 120 zamestnancov OKS.

Obchodná sieť bola vylepšená zavedením novej predajne obuvi.

Výstavba

Na úseku výstavby obce najdôležitejšou úlohou bola prípravná výstavba MŠ, jaslí a vodovodu pre obec Varín.

Projektová úloha výstavby MŠ a detských jaslí z rozpočtovým nákladom 3 350,000 Kčs, z čoho 2 000,000 Kčs bude realizované zo štátneho rozpočtu a zbytok 1 350 Kčs bude poskytnuté z príspevkov miestnych závodov a brigádnickej výpomoci občanov.

Pre výstavbu MŠ bol prevedený v tomto roku zámer a príprava pozemkov s vytýčením služobnej cesty Námestí – Hrádok podľa ktorej je situovaná MŠ.

Ďalšou dôležitou úlohou pre obec Varín je výstavba vodovodu. Pre tento účel boli prevedené ďalšie vrty na nive Varínky a prieskumy na prameňoch Kurského potoka z dobou trojročného porovnania výdatnosti prameňov.

Pre individuálnu výstavbu rod. domov bolo pridelených a vydaných 15 stavebných povolení, ktoré boli situované na Záhumní – Horná časť a voľné miesta na Kamencoch.

V osade Koňhora a pod Hôrkami bol schválený plán výstavby pre IBV. O tieto pozemky prejavili vážny záujem prist'ahovaní občania z celej Terchovskej doliny.

Do konca roka bolo vydaných 13 obývacích povolení.

Na úseku zlepšenia cestnej siete bezprašným – asfaltovým kobercom boli prevedené ulice, v Hlbokom, ulica v Záhradoch pred budovou JRD – smer Záhumnie v celkovej ploche 5 000 m².

Činnosť spoločenských organizácií

Spoločenské organizácie pracovali podľa svojich schválených plánov práce a boli usmerňované Osvetovou besedou výborom KSS, MV NF a MNV.

Popri celkovom hodnotení ich činností najlepších výsledkov v soc. súťaži a na plnení úloh volebného programu a zveľadení životného prostredia dosiahli:

ZO SOZZ – záhradkári Varín a Nezbudská Lúčka

ZO ZSŽ – zväz žien

TJ OKS – turistický oddiel

MO ZPO – Zväz pož. ochrany Varín a Nezbudská Lúčka

ZO SOZZ v spoločenskej činnosti poriadala pre svojich členov občanov a žiakov ZDŠ

„Výstavbu ovocia, zeleniny a kvetov“

Pre zvýšenie úrovne a poznatkov v oblasti záhradkárenia, priradili pre svojich členov autobusové zájazdy do Piešťan, Boroviec, ďalej navštívili Topoľčianky, Mlyňany, Nitru a Maďarskú ľudovú republiku – Ostrihom kde si prezreli krásnu stavbu baziliky.

Miestny záhradkári v spolupráci so Zväzom žien v priebehu roka previedli úpravu a vyčistenie verejných priestranstiev, parkov a cintorína.

Významnou udalosťou MO ZPO – bola oslava 100. výročia založenia organizovanej požiarnej ochrany vo Varíne ako jednou s najstarších organizácií na Severnom Slovensku.

Dvojstojné oslavy 100. výročia sa konali v dňoch 14. až 15. augusta 1976 podľa stanovené programu a boli veľkolepé, čo bolo odmenené potleskom, veľkým počtom občanov Varína a okolia a hosťov.

Program osláv 100. výročia ZPO.

Sobota

14. 8. 1976 Zväz požiarnych zborov v počte 13. súťažiacich o požiarnu sekeru – víťaz ZPO Krasňany. Vyhlásenie víťazov – odmenenie plaketami vydaných s príležitosti 100. výročia založenia ZPO Varín. Slávnostné zasadnutie ZPO, MNV, MV NF zástupcov miestnych závodov a spoločenských organizácií. Kladenie vencov k pomníku padlých na Námestí vo Varíne.

Nedeľa

15. 8. 1976 Budíček – vyhrávanie dych. hudby Kyjavanka a Ľudovej kapely z Terchovej. Príchod a zraz požiarnych zborov. Slávnostný sprievod obcou a príchod na stanovište – Námestie pred budovou MNV. Slávnostné hlásenie veliteľa nastúpených ZPO s. Androviča Rudolfa predsedovi MNV s. Gáborovi Miroslavovi, štátna hymna ČSSR. Prejav predsedu MNV s. Gábora M. Kultúrny program žiakov ZDŠ. Prejav zástupcu ÚV ZPO Praha s. Benuša Viliama a odovzdanie stuhy na prapor ZPO Varín. Pozdravné prejavy hostí:

Za ONV v Žiline s. Ing Perkovič

Za OV ZPO v Žiline s. Lilon

Za OV ZPO stredisko Varín s. Vrábel Ján

Dekorácia zaslúžilých členov MO ZPO Varín zástupcami ÚV, KV, ZPO a OV ZPO.

Udelenie pamätných plakietsk k 100. výročiu ZPO zástupcom vyšších orgánov, MNV a spoločenským organizáciám vo Varíne.

Defilé požiarnych zborov a ochrannnej techniky na Námestí. Záverečný prejav predsedu MNV a predsedu ZO ZPO s. Androviča R.

Slávnostný obed – Reštaurácia Floriánok Veselica na štadióne TJ OKS Varín.

Významnému jubileu 100. výročia požiarneho zboru bol vydaný buletín s fotografiami činností zboru, z ktorého vyberáme hlavné statie.

Založením spolku v roku 1876 bol poverený úradný varínsky notár Anton Lippe, ktorý z občanov vybral v počte 32 mužov, stál za veliteľom a prevzal ďalšiu organizačnú a výchovnú funkciu.

Za vzor si vzal Martinský hasičský spolok, ktorý už tri roky jestvoval, takto Varínsky hasičský spolok stal najstarší v okrese Žilina. V neskorších rokoch sám prevzal finančné prostriedky od občanov a zadovážil prvú štvorkolesovú ručnú strihačku.

Prvý písomný záznam o požiaroch vo Varíne máme z roku 1846, kde 27. septembra vznikol veľký požiar, kedy zhorela aj časť farského kostola.

Popri ušľachtilej práci Hasičského zboru pri chránení majetkov občanov sa starali o kultúrnu činnosť pri poriadaní tanečných zábav, spoločenských výletov a rôznych kultúrnych podujatiach a prevedení našich občanov Slovákov za Rakúsko – Uhorskej nadvlády. Náš hasičský spolok vlastnil tiež jednu z najstarších dychových hudieb.

Po oslobodení v roku 1945 sa veľké DPZ zapojil do budovateľskej práce a výstavby našej obce. Z tohto obdobia v roku 1952 – 53 bola vybudovaná nová požiarna zbrojnica na pozemku získanou asanáciou židovskej synagógy.

Postupne bol náš DPZ vybavený novou výstrojom a výzbrojou v roku 1973 obdržal ako spádová obec hasiaci stroj D 512 a automobilovú striekačku cisternovú AC 516, Škoda 716 RTH.

V jubilejnom roku 100. výročia založenia DPZ vo Varíne výbor pozostával z členov podľa funkcií: Predseda s. Androvič Rudolf, Predseda s. Cvacho Jozef – Boháč, Tajomník s. Golleis František, Veliteľ s. Muráň Jozef, Pokladník s. Akantis Pavol

Čestní členovia výboru s. Bugáň Július čestný predseda, s. Kapasný Martin čestným veliteľom. Za čestnú a organizačnú prácu v minulých desaťročiach z rado členov DPZ vo Varíne obdržali vysoké vyznamenanie členovia: s. Kapasný Martin, s. Santa Anton, s. Toráň Anton, s. Teplý Ján, s. Akantis Pavol, s. Zimen Anton a ďalší

Telovýchova a šport

V oblasti telovýchovy a športu v tomto roku boli zaznamenané tieto významné udalosti.

Na počesť 32. výročia SNP bol poriadaný 3. ročník „Memoriálu Matúša Androviča - Pinku" s kultúrnym a športovým programom. Súťažilo sa v cezpoľnom behu v dĺžke 6 000 m. Víťazom sa stal už po tretíkrát sa sebou člen TJ ZVL Žilina s. Juriga. Ďalej sa súťažilo vo futbale za účasti TJ Sklárne Kyjov. Športovom popoludní pokračovala ľudová veselica. Na novoupravenom konečnom kole v objektoch TJ OKS. Do tanca a na počúvanie vyhrávala známa Kyjovanka. Futbalový zápas skončil výsledkom 6:2 pre TJ OKS. Hostom z TJ Sklárne na znak vďaka boli venované upomienkové darčeky, ktoré hostia opätovali naším pretekárom – výrobky zo skla.

Futbalový oddiel dospelých, ktorý súťažili v I.B triede krajskej súťaži dosiahol pomerne dobrých výsledkov a pekne 2. miesto. Postup mu mykol len nečestným bojom mužstiev TJ Bánová – Cementáreň Lodec s výsledkom 1:2.

Družstvo dorastencov a žiakov boli tiež úspešné a skončili na popredných miestach v súťaži.

Veľmi dobrých výsledkov aj v tomto roku dosiahol turistický oddiel Strateneč, ktorý svojimi výsledkami sa radí medzi najpoprednejšie družstvo v stredoslovenskom kraji.

V priebehu roka TJ OKS futbalový oddiel získal pretekára s. Garguláka Jozefa, bývalého ligového hráča TJ ZVL Žilina, ktorý neskôr prevzal funkciu trénera dospelých. Jeho pomocníkom sa stal odchovanec TJ s. Sobola Juraj.

Podnebie

Rok 1976 sa vyznačoval priaznivým ročným obdobím s dobrými klimatickými podmienkami, čo sa prejavilo dobrými výsledkami v poľnohospodárstve a v úrode ovocia.

Letné mesiace sa vyznačovali neobyčajne teplé a pomerne suché. Jesenné mesiace boli tiež priaznivé pre zber úrody. Zimné obdobie bolo bohaté na vodné zrážky a snehové podmienky boli tiež veľmi dobré. Teplotné rozdiely sa pohybovali v rozmedzí -6 až -18 °C.